

p. nr. 29. 12. 70

Kära Hagar, igår skände jag dig min bok och hoppas den når fram. Jag tyckte den där lilla mellanstunden samman med dig var så tjugig. Jag har den känslan av att du åter kommit tillbaka efter att ha varit borta någonsans ganska länge. Eller är det jag som varit borta?

Jag träffade senare på kvällen igen Håkan på Royal och fram/förde ditt bydskap, att du ville se honom. Han blev rörd och sa: Det är klart om Hagar vill träffa mig så... Och jag antar du såg honom innan han återvände. Det är en fraisch människa. Han verkar på mig som en broder till Kivis sju bröder. Så äkta och spontan.

Igår hade Olof en riktigt bra artikel om Örnulf. Han verkade rent utav inspirerad. Men när jag litet senare hörde Ruin i radion berätta om sin kultiverade barndom och sin fader - stängde jag av. Det är för jävligt. Hans Vanmakts-bok har jag förgäves sökt få Leon att läsa. Roar mig vad han skulle säga. Ack vilken djupsinnighet och spiritualitet! tycka rikssvenskarna nota bene. Jag blir allt kärare i det här landet. Och nästa krig blir jag.

Jag är omåttligt spännad på vad du kommer att tycka om min skeppshandel. Du är ju dock den enda verkliga kritiker vi har. Och du skulle glädja mig, om du efter slutad genomläsning kastade ned några korta rader om ditt intryck. Gör det, Hagar!

Nästa gång jag kommer in till stan ringer jag dig dagen före. Jag vill du ska komma till min mycket varma lya och dricka den där rödvins-buteljen. Och jag ville vara i god form när jag möter dig. Det blev ett satans slarvande den här gången.

Nu önskar jag dig en riktigt skön och vilsam jul. Jag får en mycket "bildad" sådan. Ty skolrådet Nyströms kommer hit. Änglafamiljen så kallad.

So long

Din tillgivna

Ulla

Författarinnan

Hagar Olsson,

Helvingfors.

Loppvildsgatan 29.

Prästgatan, Olav Viborg, 20. 12. 28
Dear Hagar!

Se Du denna qvinnans bild!
Seker Du inte att jag är
i behov av en

SOS ... ?

Insynerhet som jag måste
fira julkvällen här! (Se
Du: för en soldat är
tillåtet att tigga!)

SOS ... SOS ... jag väntar.
Happy Christmas! - With
love always. Olavi.

Bästa Tveken Olsson,

Har just slutat "Ediths brev" och kan inte motstå en impuls att tacka för denna bok, — den vackraste och mest livgivande jag läst på länge. Har kunnat att, trotsande all välgrundad tvekan, offentliggöra breven! Har kunnat att göra det nu, med Era egna kommentarer spridande ett kärleksans men också den avklarade visdomens ljus över saken.

Vad jag kanske mest beundrar hos Edith Södergren (sådan hon är i breven) är den verkliga styrkan. Styrkan att gå sin egen väg, inte krossas under det andliga beroendet av lärare, inte brytas av bilandet, inte stelna i en attityd, inte brinna ner.

†
Eftersom vi inte räkas (ha ingen anledning att räkas) ville jag ännu tillägga ett tack till de personligen för de existens i vår lilla ("kultur")miljö. Vi är den enda kritiken av rom, som jag känner till hos oss; en av de ganska få, för vilka litteraturen är mera än ett föremål för estetisk betraktelse eller en förväning för bulletristisk själbespejling.

Önskan är allt gott, E,

G. H. om Lovjät

13 jan 56

Professor G H von Wright.

Tack för att Ni skrev till mig. Det känna gott att det finns någon som vill göra det i den här åtminstone för mig isiga miljön. Och det är så mycket värdefullare då den som skriver är en personlighet vars omdöme man skattar högt. När jag fick brevet kände jag det som om jag kunde andas igen, åtminstone för ett ögonblick. Det var ett ord i rättan tid, för jag hade just grävt ned mig i känslan av det meningslösa i att ha gett ut "Ediths brev". Det är som om likgiltigheten och andofattigdomen måste döda allt.

Det är inte underligt att vi inte råkats, eftersom jag blivit så folkekygg att jag över huvud inte rör mig någonstans. När Olof Enckell en gång försökte övertala mig att komma på en bjudning sa han att det skulle vara en sådan sensation för folk att se mig som om de plötsligt fått se en representant för de gamla aztekerna träda in. Så känner jag mig ungefär. Men behovet av och längtan efter andlig kontakt med levande människor har jag tyvärr inte lyckats döda hos mig.

Så att om det nån gång skulle falla er in att söka upp en gammal aztek, så är Ni hjärtligt välkomna! Men jag förstår å andra sidan bättre än de flesta att man drar sig för sådana experiment. Det finns ett grundproblem i fråga om den nutida litteraturen som jag gärna skulle vilja diskutera med Er om, eller egentligen bara be Er tänka igenom, nämligen varför det blivit så att en stor del av den inte alls angår människorna, inte ens är skriven för dem utan bara för litteraterna. Ja, det här är nu inte alls riktigt formulerat, så trött som jag är orkar jag inte med det, men det är något sjukt här som skulle behöva utredas. Varför uppmärksammas inte skillnaden mellan dessa två slag av litteratur? Jag har ofta försökt skriva om det men aldrig riktigt lyckats.

Tack för goda ord

Er Hagar Olsson

Boye, Karin

Stockholm 4.1.41.

4 Kära Hagar!

Äntligen ska jag tacka dig så förfärligt mycket för din bok. Först läste jag den grundligt och med stor glädje två gånger efter bantamat - sen kom sjukdom, egen och andras, och gjorde mig oföretagsam. Men nu vill jag äntligen tacka dig. Nog har jag tyckt om alla dina böcker alltså jag fick Karanalexpressen i min hand och ingen har jag väl ändå tyckt så mycket om som denna. Där har du verkligen rest ett ovanligt minnesmärke åt något egenartat i "ditt hjärtas land". När vi träffades här i Stockholm, nämnde du en gång, att du tyckte mycket om grekisk-ortodox kristen.

dom. Vi som bor här i detta lutheriska land ha
ju ingen beövning aned den och ingen aning
om den. Men där finns en flåskt därifrån
i din bote, som gör ett oertrött intycke. Något så
grånande allmänmänniskt som den begrav-
ningsritualen får man bestämt leta efter.

Hälsa alla vännier och bekanta, som
du träffar! Och ser: god fortsättning på
det nya året — så god som man kan önska
och hoppas så snart vårdens ser ut just nu.

Hjärtliga hälsningar!

Din tillgivna

Varin Doye.

Kära Lager,

Som du vet av datum är jag i Finland, i abotländska städer, för att arbeta och leva tilligt kvardagslivet. Två dagar var jag i Helsingfors, resten dit på direkt båt - det är nu 14 dagar sen - för ut där några uppgifterna om något samtygigt ställe dit jag kunde fara. Ottom förelag detta, för det visstligen är ganska gott med hälsigt folk, men man kan ju gå ensam och se på det väder. Men jag tyckte inte att de var i Kå-
 sällen vilket jag tyckte om hälsigt. F. ö. hälsade jag inte på många, Björ-
 lung, Dairens sterna och Dironias, den senare hade endast ett par brunnar för
 han skulle vara till landet någon efter. Finland är underligt, Finland-
 vägen (som det heter i reserörelserna) väntar i ständigt. Jag är
 liksom med nästan här. Det är bra.

Kan säga tyvärrigt från turist, som som med sin bror och
 fäst för svensken som jag passade Nord-ska. Han sade något om
 att ha varit redogör för båtutlet hos Teara's, och det var - han
 sade vitt inte uppfattat riktigt.

Jag vet inte hur länge jag stannar här - det beror på. Jag
 har en någon underlig anledning preliminärt fått en inbjudan
 till Prag, för "Sittrethytte" med stannande påfattat, naturligt
 och under. Men jag ska stanna jag här till dess. Men det inbe-
 vänt rest jag karifiera upp till Finland igen. Jag var kölig
 i Helsingfors - lika dålig som värdet därpå föresten - hade en
 emännads två inflyttare som tog på dräpperna så jag kunde
 vara när igen och få rot. Nu är jag friskt om du tänker.

Men jag skriver bara om mig. Har du du det
 själv? Stannar du den stannstund fått mycket av värmen
 som du tycker som utom regelbundet utskott här och där. Jag ska
 säga till båtgruppen. För så har det bli. Och så läser jag
 starkt som är något av en upplevelse.

Har du något du vill mig angående Teara's eller så
 är nog den största utom utskottet. Ja Knut, eller naturligtvis
 här, för här stannar jag stannstund 14 dagar till.

Om tyvärrigt tillgång

Gunnar E-f.

Gripsholms, Axel.

Harim hjärt, Radnorjoki 20. V. 41.

H. Fröken Hagar Olsson!

Vi två äro nog till olika ålder, men dock äro jag och
vi på det gemensamt, att vi på var sitt sätt tycka om god
dikt, och wän också dikten vara en wärd i sig.

Nej, Ni ha icke arbetat länge och energiskt för att göra
Sofie Södergrens egenartade stansa dikt erkänd. Och, jag är helt
med på att hon var en stor poet av den romantiska skolan.

Men då har ni också erkänna Oskult Trigerstedt. Hvar är ju
min personlige vän, på att jag står icke opartisk gentemot
hon - men ändå. Jag menar att värnen är den enda
verkligt personligt egenartade begränsning vi haft i Finlands
brenste litteratur efter Pinar Schildt och Sofie Södergren.

Vad säger Ni själv? Jag tycker att Ni som klok person med
sinne för diktning har erkänna detta. N'est-ce-pas?

Vi är ju av olika politiska bekännelser, men det finska
- riss objekt är likadant kvalitativt, som vi båda erkänna. Så
är ju A. K. Anden Flame är av minna hjärtvarmer -

Ändå att man är i rida uti jag är personlig vän med den
judiske vridningskonstnären Bronislaw Huberman - så att jag

inte är jag är intressant, ja, lille Karl Ekman är ju
och min vän, som jag tycker wänligt mycket om.

Nej, jag har nog aktning för det andoniga part Ni ibland
har skildrad mig - A. O. M. med hästa, det man nu vare
här. Jag skulle gärna engång t om man en flaska med
en, men troligen bli det ogjort, ty jag har inte länge
och wästan aldrig i Jeps.

Med bästa hälsningar

och en god natt midare Gustaf Gripsholms.

Lagercrantz, Olof

Stockholm 29 november 1940.

Kära Hagar.

Tack för Din bok. Jag blev så glad för att Du kom ihåg mig. När jag fick den led jag av bekavati och kunde inte för-
må mig att läsa en rad. Först igår läste jag den - och blev
övervällda~~xxx~~. En så underbar bok har jag inte läst
på många år. En gång skall jag skriva en den någonstans
för att få äroja länge kvar i den lyckliga upprördhet
som den förcatt mig i. Du är en stor siktäre, kära Hagar, den
största bland kvinnor som nu finns i Norden sedan Sigrid
Undset gett sig av till Amerika och kanske ligger Du
framför de bästa männen också. I varje fall har Din bok
givit mig mer än jag någonsin kan redogöra~~o~~ och kommit
mig att gråta lyckliga tårar. Skriv många sådana böcker. Men
det räcker med en. Den kan läsas en hur många gånger som
helst.

Kommer Du till Sverige snart? Här finns nat. Med anden
är det värre. Landet har i moraliskt avseende varit illa
under det är som gått och klyftan mellan äroa och verklighet
är stor och förekräcklig. Men jag hoppas i alla fall att

5071 122 Du snart kommer hit och att Du då söker upp mig.

Jag skriver nu på en bok *om* Strindberg och sysslar
med en del recensioner. Tyvärr fick jag ej Din bok att
skriva om. Av gemensamma vänner ser jag inte många. Gunnar
Skolöf har jag inte sett på långa tider. Hans annonserade
presabok tycks torra inne. Han har svårt att komma sig för.
Läv väl och tack ännu en gång för boken.

Din tillgivne

Olf Lagerstedt

Helsingfors den 13 dec. 1940

Kära Olof,

Det blev så ljust i hjärtat när jag fick ditt brev. Jag behövde boken verkligen då att få känna att någon hade mottagit ~~sax~~ så levande som jag själv hade upplevt den. Jag hade en känsla av att något ogenomskinligt och tungt lade sig över den där borta i Sverige och att den inte skulle få kraft att genomtränga det. En gränslös otur var det ju för boken att det inte blev du som skrev om den, men personligen fick jag en så stor uppsmuntran av det du skrev i ditt brev att jag inte nog kan tacka dig för det. Du gav mig ett ljus. Och vad det betyder i detta mörker!

Om du blir i tillfälle att skriva om den någonstans, vilket jag innerligen hoppas, så var snäll och sänd mig utklippet! Jag får endast tillfälligtvis syn på det som skrivs i Sverige, och det mesta är det ju inte heller någon glädje med. Men vad du skriver skulle jag inte vilja gå miste om.

Jag har nog funderat på att komma till Sverige, för det är ganska tungt att dra sig fram här, i fråga om det materiella. Men det finns i stället så mycket annat som gör det lättare att leva här än där borta. Så jag vet inte riktigt. Men kommer jag, så skall jag låta höra av mig.

Gunnar har inte gett något livstecken ifrån sig.

Med hjärtligaste hälsning

Katjolina Väinö

Katjolina

Leino, Eino

21. 10. 1920

Tack för Edra närliga ord
om konst och prosa i allmän-
het. För allt det vackra, som
Ni säger om mig och min stac-
kars lilla skaldekonst, är jag oför-
mågen att tillta några ord till
svaret. Gud ske lov: således finns
någon ännu människor i detta
vargalund, över vilket - för dess
synders skull - med Eddas ord
sagt

"en svårtid, en sjuåttid,
en stormtid" - -
är kommen.

Med en hjärtlig och kollektial
hälsning
Eder tillgivne.

21. 10. 20.

Eino Leino

Mann,
Hamburg

23. April 1932
Berlin - Wilmerdorf
Trautenaustr. 12

Sehr verehrter Herr Hagar Olesen,
schon beim Hinsiehblicken in Ihr
Buch bemerke ich, wie zeitgemäß
und wie gut geschrieben es ist.
Ich freue mich darauf, es zu lesen,
sobald die täglichen Arbeiten und
weniger ausschliesslich Beschäftigten
als grade jetzt. Inzwischen dank ich
Ihnen herzlich für die Sympathie,
die Sie mir aussprechen. Ich erwidere
sie aufrichtig.

Ihnen ergeben
Heinrich Mann

Olsson, Karlens församling

Åland

Vän Hager! Tappa och Rautom, födda i kyrkan
här ju kortet, fände sin hjärtliga lyckönskan till din
födelsedag den 16 dennes. Vi önskar att Gud måtte förlöna dig
hälso och framgång och att mitt litet bidrag en god men
Gud välsigne dig! Önskar din Tappa.